

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY

z 9. júla 2013

o prijatí eura Lotyšskom 1. januára 2014

(2013/387/EÚ)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 140 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na správu Európskej komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na správu Európskej centrálnej banky ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na rokovanie Európskej rady,

so zreteľom na odporúčanie členov Rady zastupujúcich členské štáty, ktorých menou je euro,

keďže:

- (1) Tretia etapa hospodárskej a menovej únie (ďalej len „HMÚ“) sa začala 1. januára 1999. Rada na svojom zasadnutí v Bruseli 3. mája 1998 v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko splnili potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 1999 ⁽³⁾.
- (2) Rozhodnutím 2000/427/ES ⁽⁴⁾ Rada rozhodla, že Grécko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2001. Rozhodnutím 2006/495/ES ⁽⁵⁾ Rada rozhodla, že Slovinsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2007. Rozhodnutiami 2007/503/ES ⁽⁶⁾ a 2007/504/ES ⁽⁷⁾ Rada rozhodla, že Cyprus a Malta

splnili potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2008. Rozhodnutím 2008/608/ES ⁽⁸⁾ Rada rozhodla, že Slovensko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura. Rozhodnutím 2010/416/EÚ ⁽⁹⁾ Rada rozhodla, že Estónsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura.

- (3) V súlade s odsekom 1 Protokolu o určitých ustanoveniach vzťahujúcich sa na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska pripojeného k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „Zmluva o ES“), Spojené kráľovstvo Rade oznámilo, že nemá v úmysle 1. januára 1999 prejsť do tretej etapy HMÚ. Toto oznámenie sa nezmenilo. V súlade s odsekom 1 Protokolu o určitých ustanoveniach vzťahujúcich sa na Dánsko pripojeného k Zmluve o ES a rozhodnutím, ktoré prijali hlavy štátov alebo predsedovia vlád v Edinburgu v decembri 1992, Dánsko oznámilo Rade, že sa nezúčastní tretej etapy HMÚ. Dánsko nepožiadalo o začatie postupu uvedeného v článku 140 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).
- (4) Na základe rozhodnutia 98/317/ES má Švédsko výnimku vymedzenú v článku 139 ods. 1 ZFEÚ. V súlade s článkom 4 Aktu o pristúpení z roku 2003 ⁽¹⁰⁾ Česká republika, Lotyšsko, Litva, Maďarsko a Poľsko majú výnimky podľa vymedzenia v článku 139 ods. 1 zmluvy. V súlade s článkom 5 Aktu o pristúpení z roku 2005 ⁽¹¹⁾ má Bulharsko a Rumunsko výnimky podľa vymedzenia v článku 139 ods. 1 ZFEÚ. V súlade s článkom 5 Aktu o pristúpení Chorvátska ⁽¹²⁾ má Chorvátsko výnimku podľa vymedzenia v článku 139 ods. 1 ZFEÚ.
- (5) Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) bola založená 1. júla 1998. Európsky menový systém bol nahradený mechanizmom výmenných kurzov, na založení ktorého sa dohodlo 16. júna 1997 uznesením Európskej rady o zavedení mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie ⁽¹³⁾. Postupy mechanizmu výmenného kurzu v tretej etape hospodárskej

⁽¹⁾ Správa z 5. júna 2013 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Správa z 5. júna 2013 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Rozhodnutie 1998/317/ES (Ú. v. ES L 139, 11.5.1998, s. 30).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 167, 7.7.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 195, 15.7.2006, s. 25.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 29.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 32.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 195, 24.7.2008, s. 24.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 196, 28.7.2010, s. 24.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 33.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 203.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 112, 24.4.2012, s. 21.

⁽¹³⁾ Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 5.

a menovej únie (ERM II) sa stanovili v dohode zo 16. marca 2006 medzi Európskou centrálnou bankou a národnými centrálnymi bankami členských štátov mimo eurozóny, ktorou sa stanovujú prevádzkové postupy mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie ⁽¹⁾.

- (6) V článku 140 ods. 2 ZFEÚ sa stanovujú postupy na zrušenie výnimky príslušných členských štátov. Najmenej raz za dva roky alebo na žiadosť členského štátu, pre ktorý platí výnimka, podá Komisia a ECB Rade správu v súlade s postupom stanoveným v článku 140 ods. 1 ZFEÚ. Lotyšsko predložilo 5. marca 2013 formálnu žiadosť o hodnotenie konvergencie.
- (7) Vnútroštátne právne predpisy členských štátov vrátane štatútov národných centrálnych bánk sa majú prispôbiť v súlade s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť s článkami 130 a 131 ZFEÚ a so štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB a ECB“). Správy Komisie a ECB poskytujú podrobné hodnotenie zlučiteľnosti právnych predpisov Lotyšska s článkami 130 a 131 ZFEÚ a so štatútom ESCB a ECB.
- (8) Podľa článku 1 protokolu 13 o konvergenčných kritériách uvedených v článku 140 ZFEÚ, kritérium cenovej stability uvedené v prvej zarážke článku 140 ods. 1 ZFEÚ znamená, že členský štát má trvalú stabilitu cien a počas posledného roka pred preskúmaním vykazuje priemernú mieru inflácie, ktorá nie je vyššia ako jeden a pol percentuálneho bodu miery inflácie najviac troch členských štátov, ktoré v cenovej stabilite dosahujú najlepšie výsledky. Na účely kritéria cenovej stability sa inflácia meria podľa harmonizovaných indexov spotrebiteľských cien (HISC) vymedzených v nariadení Rady (ES) č. 2494/95 z 23. októbra 1995 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien ⁽²⁾. S cieľom posúdiť kritérium cenovej stability sa inflácia členského štátu merala pomocou percentuálnej zmeny aritmetického priemeru 12 mesačných indexov v porovnaní s aritmetickým priemerom 12 mesačných indexov za predchádzajúce obdobie. V správach Komisie a ECB sa posudzovala referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer inflačných mier troch členských štátov, ktoré dosahujú najlepšiu cenovú stabilitu, s pripočítaním 1,5 percentuálneho bodu. Za jednoročné obdobie končiacie sa v apríli 2013 bola referenčná hodnota inflácie vypočítaná na 2,7 % a tromi členskými štátmi, ktoré dosiahli najlepšiu cenovú stabilitu, boli Švédsko s mierou inflácie 0,8 %, Lotyšsko s mierou inflácie 1,3 % a Írsko s mierou inflácie 1,6 %.

Je oprávnené vylúčiť spomedzi krajín s najlepšimi výsledkami tie krajiny, ktorých miera inflácie sa pre ostatné členské štáty nedá považovať za zmysluplnú referenčnú

hodnotu. Tieto mimoriadne krajiny boli v minulosti identifikované v konvergenčných správach z roku 2004 a 2010. V súčasnej situácii je oprávnené vylúčiť spomedzi krajín s najlepšimi výsledkami Grécko, keďže jeho miera inflácie a profil sa výrazne odchyľujú od priemeru eurozóny, čo odráža hlavne potreby náročnej úpravy a výnimočnú situáciu, v akej sa nachádza grécke hospodárstvo, a začleniť ho by nenáležite ovplyvnilo referenčnú hodnotu a teda aj spravodlivosť tohto kritéria ⁽³⁾.

- (9) V súlade s článkom 2 protokolu 13 kritérium stavu štátneho rozpočtu uvedené v druhej zarážke článku 140 ods. 1 ZFEÚ znamená, že v čase preskúmania sa na členský štát nevzťahuje rozhodnutie Rady podľa článku 126 ods. 6 ZFEÚ, že vykazuje nadmerný deficit.
- (10) V súlade s článkom 3 protokolu 13 kritérium účasti na mechanizme výmenných kurzov Európskeho menového systému uvedené v tretej zarážke článku 140 ods. 1 ZFEÚ znamená, že členský štát dodržiava normálne fluktučné rozpätie, ktoré je stanovené mechanizmom výmenných kurzov (ERM) Európskeho menového systému bez toho, aby bol výmenný kurz vystavený závažným tlakom minimálne počas dvoch posledných rokov pred preskúmaním. Konkrétne členský štát nesmel v rovnakom období z vlastného podnetu devalvovať bilaterálny ústredný kurz svojej meny voči euru. Od 1. januára 1999 ERM II poskytuje rámec na posudzovanie plnenia kritéria výmenného kurzu. Pri posudzovaní plnenia tohto kritéria Komisia a ECB vo svojich správach skúmali dvojročné obdobie, ktoré sa skončilo 16. mája 2013.
- (11) V súlade s článkom 4 protokolu 13 konvergenčné kritérium úrokových sadzieb uvedené v štvrtej zarážke článku 140 ods. 1 ZFEÚ znamená, že priemerná dlhodobá nominálna úroková sadzba členského štátu, sledovaná v období jedného roka pred preskúmaním, nepresahuje o viac než dva percentuálne body úrokové sadzby najviac troch členských štátov, ktoré v cenovej stabilite dosahujú najlepšie výsledky. Na účely konvergenčných kritérií úrokových sadzieb boli použité porovnateľné úrokové sadzby dlhodobých štátnych dlhopisov s desaťročnou splatnosťou. S cieľom posúdiť plnenie kritéria úrokovvej sadzby sa v správach Komisie a ECB zohľadňovala referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer nominálnych dlhodobých úrokových sadzieb troch členských štátov, ktoré dosahujú v cenovej stabilite najlepšie výsledky, s pripočítaním dvoch percentuálnych bodov. Na základe toho predstavovala referenčná hodnota 5,5 % za jednoročné obdobie končiacie sa v apríli 2013.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 73, 25.3.2006, s. 21.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 257, 27.10.1995, s. 1.

⁽³⁾ Priemerná miera inflácie za 12 mesačné obdobie predstavovala v apríli 2013 v Grécku 0,4 % a v eurozóne 2,2 %, pričom podľa odhadov sa rozdiel medzi týmito dvomi údajmi bude v nadchádzajúcich mesiacoch ešte zväčšovať.

- (12) V súlade s článkom 5 protokolu 13 Komisia poskytne údaje, ktoré sa použili pri posúdení plnenia konvergenčných kritérií. Komisia poskytla údaje na prípravu tohto rozhodnutia. Komisia poskytla rozpočtové údaje po tom, čo členské štáty predložili do 1. apríla 2013 svoje správy v súlade s nariadením Rady (ES) č. 3605/93 z 22. novembra 1993 ⁽¹⁾ o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku.
- (13) Na základe správ, ktoré predložila Komisia a ECB o pokroku, ktorý Lotyšsko dosiahlo pri plnení záväzkov týkajúcich sa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie, sa dospelo k záveru, že:
- a) v Lotyšsku sú vnútroštátne právne predpisy vrátane štatútu národnej centrálnej banky zlučiteľné s článkami 130 a 131 ZFEÚ a so štatútom ESCB a ECB;
- b) pokiaľ ide o plnenie konvergenčných kritérií uvedených v štyroch zarážkach článku 140 ods. 1 ZFEÚ zo strany Lotyšska:
- priemerná miera inflácie v Lotyšsku za rok končiaci sa v apríli 2013 bola 1,3 %, čo je dostatočne pod úrovňou referenčnej hodnoty a pravdepodobne pod ňou zostane aj v nasledujúcich mesiacoch,
 - rozpočtový deficit v Lotyšsku zaznamenal koncom roka 2012 hodnoverný a udržateľný pokles pod 3 % HDP. Rada konajúca na základe odporúčania Komisie rozhodnutím 2013/317/EÚ z 21. júna 2013 ⁽²⁾ zrušila rozhodnutie 2009/591/ES ⁽³⁾ o existencii nadmerného deficitu v Lotyšsku,
- Lotyšsko je od 2. mája 2005 členom ERM II. Pri vstupe do ERM II sa orgány jednostranne zaviazali udržať lats v rámci fluktuáčného rozpätia $\pm 1\%$ okolo ústredného kurzu. Výmenný kurz lats sa počas dvoch rokov predchádzajúcich tomuto posúdeniu neodchýlil od ústredného kurzu o viac než $\pm 1\%$ a nebol vystavený tlakom,
 - počas ročného obdobia, ktoré sa skončilo v apríli 2013, dlhodobá úroková sadzba dosahovala v Lotyšsku v priemere 3,8 %, čo je pod úrovňou referenčnej hodnoty;
- c) na základe posúdenia právnej zlučiteľnosti a plnenia konvergenčných kritérií, ako aj ďalších faktorov Lotyšsko spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Lotyšsko spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura. Výnimka v prospech Lotyšska uvedená v článku 4 Aktu o pristúpení z roku 2003 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2014.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 9. júla 2013

Za Radu
predseda
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 332, 31.12.1993, s. 7.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 173, 26.6.2013, s. 48.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 202, 4.8.2009, s. 50.